

meg az alperes késedelme beállta időpontjában fennállott magyar korona értékében a felperes követelését, —

mert a korona értékcsökkenéséből eredő hátrány nem kizárólag az alperes mulasztására vezethető vissza, hanem olyan közismert gazdasági okok következménye, amelyek az egyesek cselekvőségétől független jellegüknél fogva nem róhatók kizárólag az egyik fél terhére.

Ezekből az okokból a m. kir. Kuria a magyar korona értékében bekövetkezett csökkenésből eredő különbözetnek csak 40%-át ítélte meg az alperes terhére róvhatónak s ennyiben helyet adva az alperes felülvizsgálati kérelmének, a felebbezési bíróság ítélete részbeni megváltoztatásával a magyar korona értékcsökkenésének megfelelően felértékelt marasztalási tőkét ennek 40%-ára és az ezután járó törvényes kamatra szállította; ezt meghaladó részében ellenben az alperest felülvizsgálati kérelmével elutasította, azonban ugyanőt arra való tekintettel, hogy a követelés összege bírói megállapítástól függött, a Pp. 426., 508. és 543. §§-ai értelmében a felülvizsgálati eljárás költségének megtérítésére is kötelezte. P. IV. 185/1925. sz.

Vételrelőleg valorizálási időpontja. A m. kir. Kurianak gyakorlata értelmében az ügyletnek hatálytalanná válása, megszünte vagy egyéb okból nem teljesülése folytán az előbbi állapot helyreállítására kötelezett fél az ügyletre előlegül kapott pénzeszeget csak azon esetben tartozik annak a lefizetések volt értékében visszaszolgáltatni, ha az ügylet egyedül és kizárólag az ő hibájából nem ment teljesedésbe. — Ellenben ha az ügylet mindkét fél hibáján kívül fekvő okból (pl. gazdasági lehetetlenülésnek a teljesítési idő folyamán beállta okából), vagy mindkét félnek, avagy egyedül az előleget adó félnek hibája miatt, vagy a feleknek közös akarata (pl. kölcsönös elállás) folytán nem ment teljesedésbe, akkor az előleg visszaadásában késedelmes fél a kapott előleget — ellenkező megállapodás hiányában — abban az értékben köteles visszaszolgáltatni, amellyel az a visszaszolgáltatási kötelezettség beálltakor bírt.

P. VII. 2166/925.)

(Ez a döntés összefügg a tanács valorizálási gyakorlatával, amely jórésztben a vétkekességen alapul. Óhajtható volna, ha a valorizációs javaslatnak talán egyeffel haladása: a pénz romlásával önmagában a valorizáció alapjául való elfogadása a vétkekességi elv feladására vezetne. A valorizáció fokánál még mindig honorálásra találhatnak a vétkekességi szempontok is.)

Kényszerértékesítés — elszámolás útján. A K. t. 379., 380. és 381. §-ai subsidiarius jellegűek, vagyis csak akkor alkalmazhatók, ha a felek másképp nem rendelkeztek, már pedig a felek a nem vitás tényállás szerint a K. t. 306. §-ának az alkalmazásában állapotdakt meg. — A felperes felülvizsgálati panasza azonban mégis alapos; arról van ugyanis most *lényegileg szó*, vajjon felperes az 50 darab Atlantica- és 150 darab Lichtig-részvényt magának a tőzsdei nap középárfolyamán jogosan megtarthatta-e?

Ezt a kérdést a m. kir. Kuria ideiglenes értelemben döntötte el.

Nem vitás ugyanis, hogy a felek írásbeli megállapodása értelmében felperes az 50 darab Atlantica- és 150 darab Lichtig-részvényt is a K. t. 306. §-a szerint nyilvánosan eladhatta, már pedig ez a feljogosítás ellenkező kikötés hiányában magában foglalja azt is, hogy felperes a kérdéses tőzsdei árral bíró részvényeket tőzsdei árban maga veheti meg, ha ez a joga a 3. alattiiban külön kiemelve nincs is, mert alperesre nézve teljesen